

GRIGORY PETROV —

Beyaz
Zambaklar
Ülkesinde

BİR MİLLETİN UYANIŞI

İçindekiler

Petrov'a ve Eserine Dair.....	7
Bulgarca Çevirinin Önsözü.....	21
Tarihten İbret Almak.....	29
Kahramanlar ve Millet.....	33
Suomi'nin Tarihi.....	39
Yükseliş Önderi Bir Aydın: Snelman.....	42
Eğitimci Memurlar.....	48
Halk Okulu: Kışla.....	52
Futbol.....	63
Anne-Baba ve Çocuklar.....	71
Halk Üniversitesi.....	78
Reçel Kralı Jarvinen'in Yaptığı Konuşma.....	80
Haydut Karokep.....	83
Jarvinen, Okunen ve Gulbe Nasıl Kral Oldular?.....	95
Köylüler, İşçiler ve İmalatçılar.....	111
Kendini Halkın Sağlığına Adayan Doktor.....	125

Petrov'a ve Eserine Dair

Grigory Petro başta Rusya olmak üzere Bulgaristan'da da en çok okunan ünlü bir Rus yazarıdır. Yazarın 32 eseri de Bulgarca'ya çevrilmiş ve her eseri 8-10 baskı yapmıştır. Petrov, yazı hayatına atılmadan önce Lev Tolstoy, Vladimir Korolenko, Anton Çehov, Maksim Gorki, Leonid Andreev gibi dönemin ünlü Rus yazarlarıyla tanışmış ve özel dostluklar kurmuştur. Yine dünya yazarlarından Anatole France, Antonio Fugacaro, Knut Hamsen ve birçok Avrupalı ve Amerikalı yazar ve sanatçıyla da yakın ilişki içine girmiş, fikir alışverişinde bulunmuştur.

Engin bilgisiyle Petrov, tüm insanlığın daha rahat bir hayat sürmesini, yücelmesini ve mutlu olmasını arzu etmiş ve bu doğrultuda eserler vermiştir. Özellikle yoksul köylü ve işçilerin geri kalmışlıktan ve ezilmişlikten kurtulması yönünde çaba göstermiştir.

Petrov, 1868 yılında, Petersburg'un Yamburg kasabasında, yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası bir meyhanede garsonluk yapıyordu. Hayatın tüm zorluklarını daha genç yaşlarda hisseden Petrov, yeryüzünün daha aydınlık, mutluluk dolu ve daha insanca yaşanabilir olması yolunda zihin yoruyordu. O da tıpkı Tolstoy gibi bir çırpıda insanları

müreffeh ve mutlu kılacak, yeryüzünü bir anda cennete çevirecek çözümler arıyordu.

Bu özlemle 5. sınıfı bitirdikten sonra içinde cennetten bahsedilen İlahiyat Okulu'na devam etti. Genç öğrenci her şeyin nedenini ve nasılını, insana yararının ne olduğunu sorduğundan öğretmenlerinin dikkatini çekmişti. Daha o yaşlarda küçük zihni şu fikirlerle dolmuştu.

“İnsanoğlu, yeryüzünün en değerli varlığıdır. O, yaratan Rabb'in baştacıdır. Dünyada var olan her şey insan içindir. Yeryüzünün zenginlikleri ve güzellikleri insan için yaratılmıştır. İlim, felsefe, sanat ve din hep insanın olgunlaşması için vardır. Bunların herbiri insanlığa hizmet etmek için oluşmuştur. Eğer tüm bunlar yeryüzünde daha mutlu, daha aydınlık ve gerçekten cennet hayatı sunmaya ve kurmaya hizmet etmeyeceklerse hiçbir önem ve değer taşımıyorlar demektir.”

Büyüyüp geliştikçe bu düşünceler zihninde iyice pekişmeye başlamıştır. Yaşamı boyunca da aynı düşünceleri taşıdı, savundu. O, bilimi, felsefeyi ve sanatı her zaman insanlığı geliştirmek ve yükseltmek amacıyla öğrenmiş, insanları ve toplumları da bu bakış açısıyla incelemiştir.

İlahiyat Okulu'nun Edebiyat Bölümü'nde eski ve yeni birçok dil öğrenmiş, Medeniyet ve Sanat Tarihi derslerine devam etmiş, bu bilgilerini daha sonraları “Sanat ve Hayat” adlı eserinde topluma sunmuştur.

Petrov, Rahip Adayı sıfatıyla topluma daha çok yararlı olabileceğine inanıyordu. Doğrusu Profesör ve Rahip Petrov'un bu amaçla giremeyeceği yer olamazdı. Ama asıl amacı insanları cennete hazırlamak yerine, yeryüzünü bir cennete dönüştür-

türmekti. Petersburg şehrindeki soylu ve varlıklı aileler nezdinde yüksek bir konumdaydı artık. Öyle ki Çarlık sarayına bile girmiş, Grandükler'in eğitimini üstlenmişti. Bütün bunlara rağmen Aydın Rahibin yüreği işçi sınıfı ve yoksullar için çarpıyordu. "Doktor, sağlıklı olanlardan çok, hastalar için gereklidir" düşüncesiyle, zorluklar ve sıkıntılar içinde kıvranan yoksullara, eğitimsiz kalmışlara, işçilere özel vaazlar vererek, onları aydınlatmaya çalışıyordu.

İlgiye, gerçeğe ve bilgiye susamış binlerce eğitimsiz işçi ve köylü onun vaazlarını dikkatle ve sevgiyle dinliyor, Petrov'a hayranlık duyuyorlardı. Bir yandan da "sömürülen emeğin görkemli geleceği"ne dair çeşitli gazetelerde makaleleri yayınlanıyordu.

1900 yıllarına doğru Petrov, artık tüm Rusya'nın severek okuduğu bir halk yazarı olmuştu. Önceleri düşük tirajlı ve pek bilinmeyen bir gazeteyken, Grigory Petrov'un başyazar olmasıyla "Ruskoe Slova" gazetesinin tirajı birden bire 500.000'e fırlamıştı. Bunun yanı sıra Petrov, milyonlarca basan ve tüm Rusya'ya dağıtılan bir dergi de yayınlıyordu. Eserleri başta Çince ve Japonca olmak üzere birçok yabancı dile çevriliyordu. Bir eserinin İngilizce'ye çevrilmesi münasebetiyle İngiliz yazarlarından William Weyling, "Rusya'nın Misyonu" adlı kitabında Petrov'dan övgüyle söz ederek şöyle diyordu:

"Grigory Petrov, Ruslar'ın en sevilen bir hatip ve yazarıdır. Bu kişinin vaazlarına hergün onbinlerce insan katılıyor. Hitabeti güçlü ve etkileyicidir. Eserlerinin onmilyonlarca adedi Rusya'da elden ele dolaşüyor. Kitapçı vitrinlerinde Petrov'un eserleri başköşeye konuyor. Edebiyat, felsefe ve din alanındaki tartışmalarda son söz hep Grigory Petrov'undur."

Petrov'un böylesine büyük bir ün kazanarak tanınmasını dönemin kilise çevreleri içlerine sindiremediler ve her fırsatta aleyhte sözler sarfetmeye başladılar. Petrov, bunun üzerine 1907'de Rahip giysisini üstünden atıp din adamlığından istifa etti. Sivil konumuyla edebiyat ve felsefe çalışmalarına hız verdi. Rahipliği sırasında adaylığını koymadığı halde İkinci Duma Meclisi'ne Milletvekili seçilmişti. O ise bütün hayatını yazarlığa adadı.

“Novoe Uremiya” gazetesinin en ünlü yazarlarından Menşikof, Petrov'un, hergün derslerini ve çeşitli yerlerdeki konuşmalarını hiç aksatmadan yazmayı sürdürmesine hayret ediyordu. Menşikof, Petrov'un hergün 2000 satır yazdığını hesaplamıştı.

Petrov, Rus halkının insan hakları ve özgürlüğü için en çok mücadele edenlerin başında geliyordu. O, birçok görmeyen gözlerin görmesini sağladı. Çevresine bilgi ışıkları saçtı, uyuyan kitleleri uyandırdı.

Bütün bunlar Rus egemenlerinin dikkatinden kaçmıyor ve Petrov'a dış biliyorlardı. Çarlığın uyguladığı baskı ve zulüme karşı aleyhte tavır takındığı için hakkında soruşturmalar açıldı.

Petrov, Bolşevikler (komünistler)le de anlaşamıyordu. Çünkü o daha geniş bir özgürlükten yanaydı. Bilimadamlarının, siyasi partilerin ve dini akımların dışında kalması gerektiğine inanıyordu. Bolşevikleri rahatsız eden bu görüşleri nedeniyle onlar tarafından takibe alındı, çeşitli baskılar gördü. 1920'de çocukları ve yakın çevresi ihtilal kaosunda hayata veda etmişlerdi. Kırım'dan İstanbul'a hareket eden vapurun en son yolcusu Petrov'tu. Son anda vapura yetişerek hayatını kurtarmayı başarabilmişti.

Diğer Rus ilticacılarıyla birlikte bir süre İstanbul'un Yeşilköy semtinde sefalet içinde yaşadı. Daha sonra Trieste'ye nakledilen ilticacılar arasındaki Petrov'u Sırp aydınları tanıdı ve sefaletten

kurtulmasını sağladılar. Sırp yönetimi de kendisini Belgrad Üniversitesi'ne profesör olarak atadı ve devlet demiryollarında dileği yere ücretsiz seyahat edebilmesine yarayan bir paso verdi. Bu vesileyle Petrov, Yugoslavya'nın çeşitli bölgelerinde "İnsanlık Kültür ve Medeniyeti, Emek ve Dayanışma" konuları çerçevesinde bir dizi konferanslar verme fırsatını yakaladı.

Sırpça'yı kısa bir sürede anadili gibi konuşmayı öğrendi. Birkaç yıl içinde tren ve otomobille, kimi zaman da yaya olarak Yugoslavya'yı bir uçtan bir uca dolaştı; her gittiği yerde ateşli konferanslar verdi. Konferanslarında üniversite öğrencilerinden, profesörlere, askerlerden, köylülere, Hristiyanlar'dan, Müslümanlar'a kadar toplumun her kesiminden farklı insanların ilgisiyle karşılaşılıyordu. Bir keresinde seyahati İştipe kadar uzanmışken Saraybosna'daki Müslüman kadınlara, kadın hakları ile ilgili bir konferans verdi.

Sırp yönetimi kendisine çok yardımcı oluyordu. Ministir Pribiçeviç'in Başbakan olduğu dönemde hükümetin sağladığı kolaylıklar sayesinde Yugoslavya'da tam 1500 konferans verdi. Üniversitede verdiği dersler ve sohbetlerle de ülkenin en tanınmış kişisi haline geldi. Aynı zamanda eserleri Bulgaristan'da da ilgi görmeye başlamıştı. Eserlerini Dr. Bojkof çeviriyordu.

Bulgar yazar G. Baltaciev, Petrov'un Bulgarca yayınlanan eserleriyle ilgili Naradna Tzelina dergisinde şunları yazıyordu:

"İnanıyorum ki, biz Bulgarlar bir ulus olarak topyekün yok olmazsak, bunu Grigory Petrov'un kütüphanelerimizdeki eserlerine borçlu olduğumuzu iftiharla söyleyebiliriz.

İnanıyorum ki çok yakında bu kitapların herhangi bir okul veya millet kütüphanesinde bulunmayışını suç olarak kabul edeceğiz; özel-

likle de Beyaz Zambaklar Ülkesinde adlı Finlandiya'ya dair kitabı.

Millet adına yazılmış böyle bir kitap enderdir. Bu kitap herkes için değerli ve yararlıdır. Kitabı okuduğunuzda yazarın sizi nasıl sürüklediğini, kanatlandırdığını hissedeceksiniz. Sanki yazar şunları fısıldıyor gibidir:

“Bir şu ülkeye bak, bir de doğal zenginliklerinden yoksun, kıraç göllerle dolu bir ülke olan Finlandiya'ya bak!.. Orası da senin ülken gibi bir zamanlar işgal altındaymış, yabancı kamçısı altında inlemekteymiş. Bu ülke 60-70 yıl içinde akıllara durgunluk veren bir devrim yapmış, ileri ülkelerle yaptığı yarışta rekor kırmış. Bu ilerlemeyi de öyle büyük bilimadamları, güçlü liderleri olmadan yapmış. Ama güçlü nesiller, büyük yurtseverler, çalışmayı seven yurttaşlar, inançları granit gibi sağlam bir toplum yaratmışlar. Ülkenin yetiştirdiği bu insanlar, isimsiz kahramanlar, yer altında çalışan işçiler, halkın aydınlanması için çalışan kültür savaşıçılarıdır. Yalnızca yurtlarını ve halklarını düşünmüşler ve bu uğurda herşeylerini feda etmekten çekinmemişlerdir.

Bir kez de tükenmez doğal zenginliklere ve doğa güzelliklerine sahip olan kendi ülkeni düşün. Bizzat kendinin, çevrenin bu milli servetleri nasıl yok ettiğini ve yeni bir sömürgeleşme yol açtığını düşün!

Bu durum karşısında sıkılmaz mısın, utanmaz mısın?!..”

“Beyaz Zambaklar Ülkesinde'nin Türkçe tercümesi basımımız tarafından da ilgiyle karşılanmıştır. Milli Talim ve Terbiye Heyeti Reisi Mehmet Emin Bey, “Hayat Mecmuası”nın 74. sayısında kitaptan övgüyle sözediyordu:

“Elimde olsa Haydarpaşa-Ankara arasında seyahat eden her bir yolcunun eline bu kitabı tutuşturur, kitabı okuturken bir yandan da çevrede bulunan toprak yığını köylere baktırırdım. Öğretmen olsaydım, çocuklara, bulunduğum şehrin kenar semtlerini gezdirirken, evlerde konuşulanları tekrarlatırken yeme-içme, giyim-kuşam tarzlarını gösterirken Grigory Petrov'un kitabından sayfalar okurdum.

Komutan olsaydım, askerlerimin toplandıkları koğuşlara bu kitabın bazı sayfalarını kopye eder ve asardım. Düşüncelerin davranış ve yaşantı üzerindeki etkisine inandığımdan bu kitaptan yararlı sonuçlar beklerdim.

(...) Şu toprak yığınından ibaret köylerin, ortasından lağımlar akan sokakların kalkmasını içtenlikle arzu ediyorsanız, bunlardan öğrenen bir toplum oluşturmak zorundasınız. İşte “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” bizlere bunları telkin ediyor.

(...) Eserin en güzel bölümlerinden biri de, askeri kışlaların nasıl bir halk okulu olduğunu anlatan kısımlardır. Bu bölümler bizim için baştan sona bir program modelidir. Birçok köyde daha uzun yıllar öğretmen bulundurmamak imkanını elde edemeyeceğiz. Onun için köylümüz temel eğitimini kışlalarda alacaktır. Finler'in kışlalarına soktukları ruh, aynen bizim ideallerimizi de yansıtır.

Kitabı okuyup bitirdikten sonra çevredeki toprak köyler yıkılıp gidiyor. Herşeyden ancak alay etmek niyetiyle, eğlenmek için söz eden, ruhsuz, bencil tipler yanınızdan uzaklaşıyor. Yalnız halk sevgisini, yurt aşkını duyuyorsunuz. O zaman “Beyaz Zambaklar Ülkesi’nin ne demek olduğunu anlıyorsunuz.” (26 Nisan 1928)

Maarif Emni (Milli Eğitim Müdürü) İsmail Habib Bey, “Adana Mıntıkası Maarif Mecmuası”nın 5. sayısında şöyle yazıyordu:

“Demokrat bir millet ne demektir, topyekün bir millet nasıl yükselir, aydınların halka karşı rolü nedir, gerçek yurtseverlik nasıl olur? Halka gerçek hizmet nasıl yapılır. Bir avuç aydının kendilerini halka adayan fedakârlıklarıyla, bütün bir ulus nasıl cehennemden cennete yükselir? Bütün bunları o küçük kitapta bir solukta ve bütün ruhunuza sindirerek öğreneceksiniz.

Kitabın asıl değeri bize Finlandiya’yı tanıtmasında değil, orayı tanıtırken, bizlere de bizim ne olduğumuzu ve ne olacağımızı göstermesindedir. Sanki bu iki milyonluk Fin Milleti, büyük akrabası olan bizlere bir kolaylık olsun diye tuttuğumuz çağdaş uygarlık yolunda daha kararlı, daha güvenilir, gideceğimiz yolu daha bilinçli görerek yürümemizi sağlamak için o deneyimi gerçekleştirdiler. Onlar, bizim de başaracağımıza yalnızca bir örnek değil, bir kanıttır.” (15 Mayıs 1928)

Aksaray Valisi Ziya Bey, “Aksaray Vilayet Gazetesi”nin, ikinci yılının 90. sayısında, halka hitaben bir bildiri yayınlarak eseri şöyle tavsiye etmiştir:

“Batalık ve ölüm vadisi, yoksulluk ve sefalet yuvası olan Finlandiya diye bilinen, yeryüzünün ta kuzeyinde, kışı uzun, toprakları verimsiz ve çorak bir ülkede; köy kooperatiflerinin, köy öğretmenlerinin, gönüllü doktorların gayret ve aydınlatmalarıyla, bugün nasıl mutluluklar ve güzellikler ülkesi olduğunu; halk gücünün en küçük ortaklık ve belirtisinin aynı yıl içinde ne şekilde biri, yüze, bine, onbine, milyona çıkarttığını servetler ve mutluluklar fıskırttığını gösteren “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” adlı kitaptan bazı bölümleri Vilayet Gazetesi’nde tefrika ettiriyorum.” (21 Haziran 1928)

“Vakit Gazetesi”nin Başyazarı Mehmet Asım Bey, gazetesinin 3742 nolu sayısında özetle şunları yazıyordu:

“Grigory Petrov’un kitabı, aslında halk yığınlarının kolayca zevk almayacağı bir konuyu ele almakla birlikte, nasıl olmuş da Bulgaristan gibi küçük bir ülkede, iki yıl içinde 7 baskı yapma başarısını göstermiştir? Herşeyden önce bu başarıyı elde eden gücü kitabın üslubunda aramak gerekir. Yazarın, en karmaşık sosyal meseleleri bir takım basit örneklerle sıradan halk yığınlarına öyle bir anlatışı var ki, bu alandaki ustalığını, ancak uzun yıllar yazıyla uğraşmış olanlar takdir edebilir. İşte Grigory Petrov’un ulusların toplumsal kalkınmalarıyla ilgili olup da sosyologlar tarafından bile anlatımında zorluk çekilen birtakım sorunları birkaç fırça darbesiyle okuyucuların zihninde canlandırmayı başarması, ruhlarında ülke ve kalkınma arzusu taşıyan gençlerin bu yeteneklerini ateşli bir vatan ve

millet aşkına dönüştürebilmesi, “Beyaz Zambaklar Ülkesinde”nin en sürükleyici halk romanlarından bile fazla ilgi görmesini sağlamıştır.”

(9 Haziran 1928)

Muallim Ziyaettin Fahri Bey, “Hayat Mecmuası”nın 80. sayısında şunları yazmıştır:

“... Suomi’nin Tarihi bölümünde yazar Finlandiya’nın tarihini çiziyor. Bu tarihin son aşaması Fin kültürünün hayranlık uyandıran gelişimidir?

Diğer onbir bölüm, Finlandiya’nın düşünce gelişimini yakından incelemiş bir yazarın izlenimleridir. Bu izlenimlerin ağırlık merkezi, bir zamanlar bataklıklar diyarı olan Finlandiya’yı “Beyaz Zambaklar Ülkesi”ne dönüştüren kültürel ve sosyal çalışmaların anlatımıdır. Bu çalışmalar arasında Finli aydınlarla halk arasındaki sıcak ilişki ve yakınlaşmanın büyük yeri var. Kitabın özelliği de zaten buradan geliyor. Bu aydınların içinde özellikle Snelman’ın hayatını ve çalışmalarını anlatan bölüm, “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” eserinin ilgi ve dikkatle okunacak kısmıdır. Halkı aydınlatmak için, bilginin ve yükselmenin anlamını halka öğretmek için, Snelman’ın duyduğu derin aşk, onu karşımıza bir demokrasi havarisi olarak çıkarıyor.

O’nun bilinci, tüm Fin toplumunun inancını etkileyen sentezler yaratıyor. O adeta “fena filcemiyet” (toplumda yokoluş) hazzını tatmış, onun sırlarına erişmiş bir mutasavvıftır.”

(7 Haziran 1928)

Muallim Kemalettin Kaya Bey, “Hakimiyet-i Milliye”nin 2480. sayısında şöyle yazıyor:

“Kitabın 35. sayfasındaki Reçel Kralı Jarvinen’in hatıraları okunurken, insan heyecanlanmaktan kendini alamıyor. Kurabiye satan bir çocuk üzerinde etkileyici bir konuşmanın ne olumlu sonuçlar doğurduğunu göstermesi açısından, özellikle toplum eğitimini kendine ideal edinmiş fedakâr öğretmenlerimiz için büyük bir teşvik kaynağı olacaktır.” (6 Haziran 1928)

Muallim Şemsettin Sami Bey, “Sinop” gazetesinin 593. sayısında şöyle yazıyor:

“Ben şahsım adına bu eseri hayranlık ve milli bir heyecanla okudum. Ne yalan söyleyeyim gözlerim yaşarak okuduğum bu kitapta; harap olmuş bir ülkeyi imar eden, yurdun gelişmesi ve yükselmesi için hiçbir sınıf farkı gözetmeden hep birlikte ve aynı amaçla çalışan; bataklıkları kurutan, sarı tenli, uçuk dudaklı, zayıf bilekli insanlarla çalışarak, bataklıklarını gül bahçelerine ve zümrüt ovalar haline; sarı tenli insanların tunç rengine, uçuk dudaklı çocuklarını yakut kızılığına, zayıf bilekli çocuklarını demir bileklere dönüştüren bu çalışkan Finler’i kalbim ve benliğim alkış ve takdir tufanı ile karşıladı. Millî şuurun bu kadar olağanüstü ve benzersiz olduğunu bilmezdim. Ancak bu kitabı okuduktan sonra bildim ve öğrendim.

Bataklıklardan uzakta, şen bülbüllerin, kanaryaların özgür nağmelerinin titreşimleriyle çalkanan bir vatanı yaşıyoruz. Allahın güleç yüzlü güneş ışık-

larının hüzmeleriyle yıkanan, bir kalp gibi çarpan vatan parçası, mehtaplarıyla bereket ikliminde yüzüyor. Tabiatın nadide güzellikleriyle dolu yurdumuzun geri kalmış bölgelerini yalnızca ilmin ışığında imar etmek, eğitimsiz insanlarımıza okuma-yazma öğretmek, bugün biz aydınlara düşen en acil görevdir. “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” ve “Mefküreci Muallim” adlı eserler, bugünün birer “Rubab-ı Şikeste”si ve “Şermin”idir. Vazifemizin şakaya gelmez kutsallığını ve değerini kavrayıp takdir edelim ve bir dakika geçmeden çalışalım.

(25 Ekim 1928)

Konya’da yayınlanan “Babalık” ve Kırklareli’nde yayınlanan “Yeşilyurt” gazeteleri de “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” eserin-den övgüyle bahsetmişler ve kimi yerlerini alıntılarını yapmışlardır.

Kitabın Türkçe’ye tercümesi Bulgar basınında da çeşitli yankılar yapmıştır. Örneğin Stefan Bratovanov, “Zname” gazetesinin 8 Mayıs 1928 tarihli sayısında özetle şunları yazmıştır:

“... Profesör Ali Haydar Bey, bizde çok iyi tanınan, Rus Yazarı Grigory Petrov’un “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” adlı eserini Türkçe’ye tercüme etmekle isabetli davranmıştır. Bu kitabın bizim ülkemizde olduğu gibi, yeni Türkiye’de de birçok insan tarafından büyük bir ilgiyle okunacağına kuşku yoktur. Kitabın baskısı gözalcıdır. Türk dilinin ifade ve deyim zenginliği eserin üslûp ve anlam yönünden oldukça akıcı ve telif gibi güçlü olmasını sağlamış ve bu açıdan çeviri eserin değeri bir kat daha artmıştır.”

“Beyaz Zambaklar Ülkesinde” adlı eser, Müdafaa-i Milliye Vekaleti (Milli Savunma Bakanlığı) tarafından askerlere tavsiye edilmiş ve Maarif Vekaleti (Milli Eğitim Bakanlığı) tarafından da öğretmen okullarının son dönem mezunlarına birer adet hediye edilmiştir.

Profesör Ali Haydar Bey, 13 Kasım 1929, Ankara